5 Bani în România.-10 Bani în străinătate

I C G

Anul XXXI.- No.167.-Joui 20 Iunie 1913

ABONAMENTE

ROMÂNIA		STRĂINĂTATE	
Lei		Lei	
4.65	3 luni	10.-	
9.15	6 luni	20.-	
18.—	Un an	40.-	

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Redacţia şi Administraţia: 11, str. Brezoianu — București —

CEI 12 CONDAMNAŢI

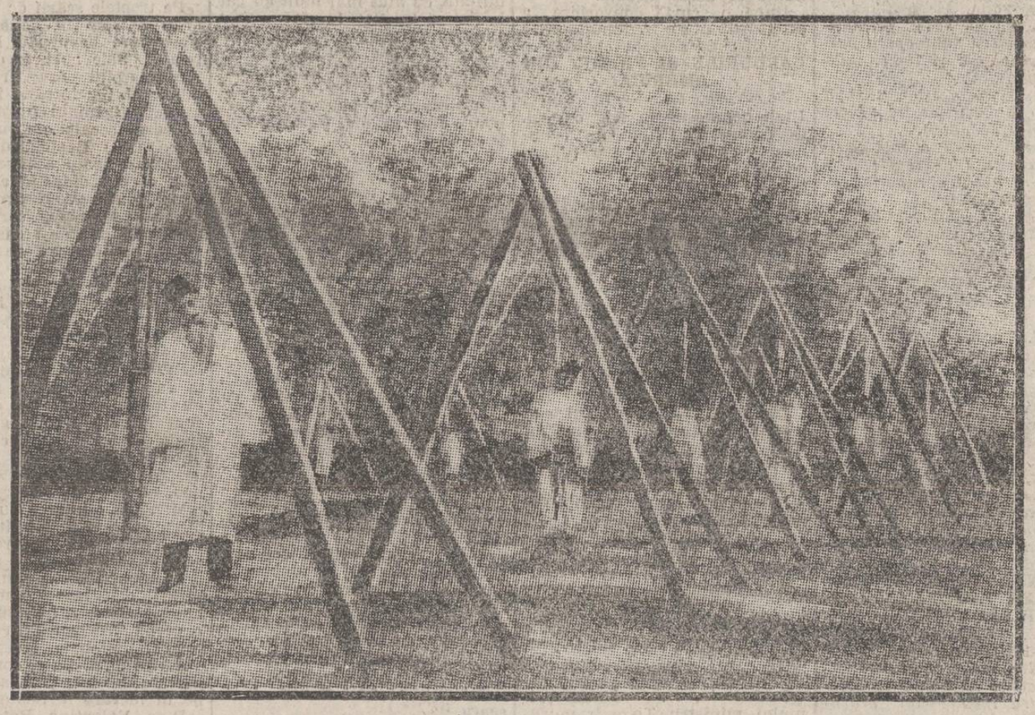

VINOVAŢI DE UCIDEREA VIZIRULUI MAHMUD ŞEVKET PAŞA, SPÂNZURAŢI PE UNA DIN PIEŢELE CONSTANTINOPOLULUI

Bucureşti, 18 Junie 1913

Atitudinea României

oxo

Speranţele de pace s'aŭ risipit iar şi problema balcanică se pune din nou în vârful sâbiei. O mare schimbare se produce în acelaşi timp în situaţia întreagă din Orient, şi în deosebi în ce priveşte politica din afară a ţării noastre.

Nota situaţiei în această din urmă privinţă ne-o dă între altele şi tonul aproape unanim al presei austriace, care parte îşi exprimă temerea despre o schimbare de front a politicei externe româneşti, parte face chiar imputări directe şi amare diplomaţiei austriace şi întregei politice a Statului austro-ungar, că n'a ştiut să cruţe şi să-şi păstreze un aliat atât de preţios cum poate să fie România.

Cu alte cuvinte, avem în însăşi atitudinea presei austriace faţă de noua situaţie, un indiciu care ne arată că, în tot cazul, saŭ cu cea mai mare probabilitate, politica României nu va mai fi de aci înainte aceeaşi care a fost în trecutul mai depărtat saŭ mai apropiat. Unele ziare vieneze dintre cele mai însemnate exprimă chiar de-a dreptul temerea că România ar fi căutând să se apropie de întreita înţelegere, părăsind ori ce contact cu tripla alianţă, în sfera căreia se menţinuse până acum.

Şi în această temere a lor, acele ziare aŭ căut de a atrage atenţia conducătorilor politicei româneşti şi a-i sfătui să nu purceadă pe o asemenea cale, de oarece din partea întreitei înţelegeri România nu s'ar putea alege nici odată cu altceva de cât cel mult cu o mulţămire mai mult saŭ mai puţin politicoasă.

Dar noi vedem că nu e vorba de o intrare a României în sfera întreitei înţelegeri, şi că temerile exprimate de presa vieneză în această privinţă sunt exagerate, — deşi pe de altă parte e neîndoios că raporturile actuale ale ţării noastre cu tripla alianţă nu mai sunt astăzi, şi nu mai pot fi, aceleaşi cari aŭ fost eri.

România, e evident, şi-a reluat deplina libertate de acţiune, şi atitudinea ei se va conforma *numaĭ* intereselor sale, căile pe cari le va urma vor fi numaĭ acelea, cari vor duce mai sigur şi mai deplin la satisfacerea acelor interese.

Tot din parte austriacă s'a mai spus că România nu va putea lua o atitudine duşmănoasă faţă de Bulgaria în noul conflict, de oarece aceasta nu ar fi fost provocat de bulgari, ci de sârbi şi greci, cari ar fi deschis, ei, focul.. Nu ştim dacă asemeni consideraţii vor putea valora, chiar în cazul când *aceasta* versiune s'ar adeveri, — dar ştim şi aşteptăm ca în conformarea atitudineĭ sale cu împrejurările, România să nu mai fie expusă a rămânea singură strămtorată, în vremea când toţi în jurul eĭ merg spre realizarea idealurilor lor naţionale.

MARILE INUNDAŢII

din Banat şi Ardeal

Lugoj, 17.—**De două zile plouă încontinuu. Apele cresc, populaţia este foarte îngrijorată.**

*

Lugoj, 17.—**In oraş şi împrejurimi cad ploi torenţiale cari echivalează cu mici ruperi de nori.**

La Caransebeş apele sunt numaĭ cu 10 cm. maĭ joase decât cum erau anul trecut, pe vremea marilor inundaţii. Caransebeşul nou este sub apă. Locuitorii şi-aŭ părăsit casele; apa este de 3 metri.

*

Lugoj, 17.—*Soldaţii sunt consemnaţi în cazărmi.*

Satul Igarfalva e sub apă. Locuitorii aŭ cerut comitetul să li se permită a rupe traseul linieĭ ferate. Această cerere a fost respinsă.

Lugoj, 17.— *La Beşiţa, Berzava a inundat oraşul; gara este sub apă.*

Deva, 17.—*Apele cresc. La Gorgova populaţia a fost scoasă din case. Intre Branicica şi Ilia şinele sunt sub apă, trenurile circulă prin transbordare.*

Sibiu, 17.—**Apele cresc făcând mari ravagiĭ.**

*

Deva, 17.—**In întregul comitat inundaţiile fac ravagiĭ şi victime omeneşti. La Acsa valurile aŭ distrus toate casele. La Orăştie o parte a oraşului cu traseul căilor ferate până la Algyogy, sunt sub apă. Din Mures Osorhei se anunţă, că apele vin mari.**

*

Lugoj, 17.—*Din causa ploilor râurile au inundat satele, terenul s'a maĭat şi în multe locuri se semnalează scufundări de teren. Mai multe poduri saŭ rupt şi numeroşi trecători s'aŭ înecat.*

LUCRĂRILE

Comisiunilor din Silistra

Călăraşi, 17 Iunie.

Azi cu trenul de 11 şi jum., aŭ sosit în localitate d-nii Neniţescu, generali Culcer şi Zotu, colonel Iliescu şi colonel Ghiţescu membriĭ comisiuneĭ române pentru delimitarea frontiereĭ.

La orele 12 şi jumătate cu vaporul „Domniţa Florica" aŭ trecut la Ostrov spre a se întâlni cu ceilalţi membri cari vor sosi tot azi venind din Constanţa.

Mâine dimineaţă ambele comisiuni se vor întâlni la Silistra şi vor intra din nou în discuţiune asupra punctului de unde să începă măsurătoarea, punct asupra căruia după cum se ştie n'aŭ căzut de acord.

O persoană oficială din Silistra ne-a exprimat părerea că de data aceasta lucrările comisiuneĭ aŭ să ducă la un bun sfârşit. Se pare că guvernul bulgar apreciind părerile noastre a dat instrucţiuni comisiuneĭ bulgare în acest sens.

Stan.

oxo

O serbare ştiinţifică

Duminică 23 Iunie, la orele 10 şi jumătate dimineaţa, va fi la Ateneu o mare serbare ştiinţifică. Societatea „Prieteniĭ ştiinţeĭ" al cărei preşedinte de onoare este d. St. C. Hepites, va ţine o adunare, unde d. G. Ţiţeica va vorbi despre „Dragostea pentru ştiinţă", iar d. Emil Giurgea, doctor în ştiinţele fizico-chimice, va face experienţe din domeniul electricităţeĭ.

Asista la această serbare membriĭ societăţeĭ „Prieteniĭ ştiinţeĭ" şi toţi aceia cari acţiunea ei.

POLITICA EXTERNĂ

CONFLICTUL DINTRE ALIAŢI

Conflictul dintre aliaţi a ajuns la punctul său culminant. In câteva zile lucrurile trebuc să se lămurească. Raporturile dintre Serbia şi Bulgaria sunt atât de încordate încât aŭ avut chiar loc unele lupte de avantposturi. Nu vrem să ne înşelăm pe terenul primejdios al proorocirilor, dar ceea ce putem spune e că situaţia ne permite să întrevedem de pe acum trei ipoteze: 1) Bulgarii vor păstra până la sfârşit atitudinea intransigentă pe care aŭ luat-o, în acest caz războiul este inevitabil; 2) Bulgarii vor recunoaşte, mai cu seamă în urma intervenţieĭ României — care de fapt este arbitrul situaţieĭ — că dacă nu cedează se expun să compromită şi rezultatele pe care le-aŭ obţinut până astăzi şi atunci vor preferi să primească arbitragiul Ţarului; 3) Deşi hotărâtă să recurgă la un arbitragiu, Bulgaria va face tot ce îi stă în putinţă pentru a înlocui arbitragiul Ţarului pe care îl bănuesc prea favorabil Sârbilor din cauza interesului ce politica rusească are de a crea o Serbie cât mai mare, printr'un arbitrgiu prezintând pentru dânsa mai multe garanţii de imparţialitate şi anume prin arbitragiul tutulor marilor Puteri.

Din aceste trei ipoteze, cel puţin dacă judecăm după regulele logiceĭ, cea care pare mai probabilă e arbitragiul tuturor Puterilor. Intr'adevăr ar fi din partea Bulgarieĭ un act de nebunie să persiste în hotărârea eĭ de a declara cu orice preţ războiul. Ca să poată eşi învingătoare dintr'un asemenea război, are nevoe saŭ de neutralitatea României saŭ de siguranţa ca Austria va interveni în favoarea eĭ. Pe neutralitatea României însă ea nu se poate bizui. România este hotărâtă şi este datoare să intre în acţiune de îndată ce s'ar declara războiul sârbo-bulgar. Pe intervenţia Austrieĭ ar fi de asemenea temerar ca Bulgaria să conteze. O mişcare a Austrieĭ ar atrage după sine în mod automatic intervenţia armată a Rusieĭ, cu alte cuvinte ar provoca un război general. Ori e ştiut că Europa nu înţelege să se arunce în cataclismul unei conflagraţiuni generale pentru evenimentele din Balcani. Sforţările eĭ de 6 luni aŭ tins la acest scop unic, limitarea conflictului, şi aŭ răuşit. Dacă pacea a putut să fie menţinută atunci când a fost vorba de distrugerea stăpânireĭ otomane în Europa, de crearea noueĭ stări de lucruri din Balcani şi de renunţarea unor Puteri la ambiţiunile ce nutreaŭ în această parte a lumeĭ, înţelegeţi foarte bine că Puterile nu vor declara războiul când este în discuţie numaĭ portiunea de teritoriu mai mult saŭ mai puţin întinsă pe care o revendică fiecare stat balcanic.

Hotarele viitoare ale acestor state precum şi mărirea lor nu se pot în nicĭ un caz fixa astăzi în mod definitiv aşa în cât chestiunea nu poate prezinta pentru Europa decât o însemnătate relativă.

A doua ipoteză, arbitragiul Ţarului pare problematic. Evident că îl va veni greu Rusieĭ să bată în retragere după ce a notificat statelor balcanice pe un ton atât de imperativ ca acela al telegremeĭ Ţarului voinţa eĭ de a rezolva ea neînţelegerile dintre aliaţi, iar când va vedea că găsirea unei soluţiuni pe care s'o poată primi ambele părţi, depinde numaĭ de aprobarea eĭ ca diferendul să fie supus arbitragiului tutulor Puterilor, când pe de altă parte va fi solicitată de pretutindeni chiar de aliaţii eĭ să nu pue în primejdie pentru o simplă chestiune de vanitate o existenţa întregului echilibru european, Rusia va fi nevoită să cedeze cu atât mai mult cu cât la dreptul vorbind telegrama Ţarului nicĭ nu spunea că Rusiĭ îşi însuşesc singuri dreptul de a rezolva conflictul prin arbitragiul lor, ea se mulţumea să vestească pe aliaţi că Imparaţia moscovită nu va tolera un nou război balcanic.

Soluţia arbitragiului tutulor Puterilor presintă pentru Bulgari şi pentru Europa avantagiĭ evidente. Pentru Bulgari, fiindcă le va conveni mai bine să dea cauza lor pe mâna Puterilor din carĭ unele cel puţin aŭ interesul să micşoreze Serbia de cât numaĭ pe mâna Rusieĭ care are vădit interesul contrariu. Pentru Europa fiindcă dacă nu toate Puterile câteva dintr'insele însă văd cu ochĭ răĭ influenţa precumpănitoare şi exclusivă pe care Rusia caută s'o exercite în Balcani. Germania, în special va dori să dea diplomaţieĭ austriace care în tot conflictul balcanic n'a cunoscut de cât înfrângeri, satisfacţiunea uneĭ soluţiĭ la care să poată participa şi ea.

Dar toate aceste argumente, precum am mai spus-o, presupun triumful logiceĭ asupra prejudecăţilor şi patimilor. Şi din nenorocire, logica n'are în totdeauna cuvântul hotărâtor în determinarea acţiunilor omeneşti, aşa în cât se cuvine să ne aşteptăm la orice eventualităţi şi să ne pregătim în vederea lor.

I G. D.

oxo

In ajunul uneĭ mari greve

la „Tişiţa"

Focşani, 17 Iunie

De vre-o două zile ne vin ştirĭ că la societatea forestieră *Tişiţa* domneşte o mare fierbere printre muncitorĭ, din cauză că fabrica nu se ţine de angajamentele luate în urma greveĭ de zilele trecute.

Muncitorii aşteaptă să trateze cu d. Levy din Budapesta, directorul general al societăţeĭ.

Nemulţumiţiĭ de noua stare de lucrurĭ vor întocmi un memoriu pe care-l vor înainta ministeruluĭ de interne, de industrie şi tuturor ziarelor mariĭ din Capitală.

Se crede că în curând vom avea o nouă grevă.

oxo

Aniversarea morţeĭ

locot. aviator Gh. Caranda

Mâine, Joi 20 Iunie, împlinindu-se un an de la moartea mult regretatului locot. aviator Gh. Caranda, un parastas se va sluji la Iaşi pe mormântul viteazului oştean.

Cu această ocazie o delegaţie compusă din d-niĭ locot. Gh. Negrescu, căpitan Adamovicĭ, sub-locot. Petrescu Şt. şi Viţelaru va pleca la Iaşi spre a reprezinta corpul ofiţerilor aviatorĭ.

*

Tot în acea zi, pe câmpul Cotrocenĭ, exact pe locul unde nefericitul ofiţer şi-a găsit moartea, se va sluji un serviciu divin la care vor asista toţi ofiţerii aviatorĭ împreună cu d. locot.-colonel Mihail, comandantul scoaleĭ de aviaţie precum şi d. general M. Boteanu.

oxo

Evenimentele din Balcani

Războiul a început

Atacul general al armateĭ bulgare contra forţelor greceşti şi sârbeşti

Câtă dreptate am avut să spunem eri că ştirile optimiste sosite cu o zi înainte trebue să le primim cu toată rezerva.

Acum vin ştirĭ de pretutindeni şi din Sofia şi din Atena şi din Belgrad că lupte serioase aŭ loc şi că războiul poate fi considerat ca izbucnit.

Aceşte ştirĭ aŭ primit în parte şi confirmarea oficială, şi unele din ele ne-aŭ fost comunicate şi de Agenţia Română.

Pe de altă parte la legaţiunea sârbească din Capitală s'a primit de asemenea comunicarea că bulgariĭ aŭ atacat pe tot frontul pe greci şi în diferite puncte pe sârbi.

Se comunică în acelaş timp că bulgariĭ aŭ tăiat linia ferată Usküb-Salonic la punctul Gyevgeli, care este un punct din cele mai importante întru cât pe aci se poate face comunicarea între armata sârbă şi cea greacă. Se pare însă, după ştirĭ ulterioare, că linia ferată n'a fost distrusă de cât pe o întindere de câţi-va kilometri şi că ea va putea fi restabilită.

După cum spunem mai sus şi după cum rezultă din telegramele ce se pot citi mai jos, războiul e considerat pretutindeni fie ca început, fie ca imposibil de evitat.

Pe zina de eri Scupştina trebuia să se pronunţe asupra arbitrajului. Discuţia începuse şi se aştepta ca d. Pasicĭ să obţie majeritatea, ceea ce ar fi însemnat admiterea arbitrajului şi deci piecarea la Petersburg a d-lor Pasicĭ şi Venizelos.

DISCUŢIA INSĂ, CARE INCEPUSE, A FOST SUSPENDATĂ DE OARECE LA UN MOMENT DAT A VENIT VESTEA CĂ TRUPELE BULGARE IN MASE MARI DE INFANTERIE ŞI CU ARTILERIE AU ATACAT LINIA GRECEASCĂ ŞI LINIILE SARBEŞTI PE O INTINDERE DE 70 KM.

ATACUL CEL MAI SERIOS E CONTRA GRECILOR.

ACEASTĂ ŞTIRE A FOST COMUNICATA DE GUVERNUL SARB TUTULOR LEGAŢIUNILOR SARBEŞTI.

Pe de altă parte ştirĭ particulare spun că la Sofia se pretinde că nu bulgariĭ au atacat cei dintâi. Din potrivă se pretinde că d. Danaff era gata să plece la Petersburg, când a primit vestea că liniile bulgare au fost atacate de greci şi de sârbi.

Judecând însă după telegramele ce am primit din diferite surse, este aproape sigur că bulgariĭ aŭ atacat ceĭ dintâi vroind să procedeze ca japonezii.

In aceste împrejurări — afară numaĭ dacă partidele militare, fie dintr'o parte fie dintr'alta, cu intenţionne aŭ voit să creeze fapte indeplinite carĭ să impedice acţiunea pacinică în momentul de a izbuti—este foarte greu de prevăzut cum s'ar mai putea evita războiul.

*

După cum spuneam mai sus, atacul principal a fost dat în contra grecilor, şi acest fapt ne poate da de gândit şi poate agrava situaţiunea. Este ştiut că grecii dela început aŭ acceptat arbitrajul şi de asemenea e ştiut că Grecia este susţinută, şi susţinută foarte serios, nu numaĭ de Tripla Înţelegere dar şi de o parte din Tripla Alianţă. Şi e cu atât mai surprinzător atacul contra grecilor cu cât bulgariĭ şi-au manifestat până acum cinda mai ales contra Serbieĭ, nu contra Greciei.

Ipoteza că grecii au fost aceia carĭ ar fi atacat pe bulgari, nu e de crezut căci ar fi curioasă o asemenea atitudine din partea Greciei care era sigură că arbitrajul i-ar fi adus un bun rezultat.

Situaţiunea este, după cum se vede, extrem de gravă.

In ce priveşte atitudinea României putem afirma că imediat ce faptele comunicate ieri vor fi considerate ca începutul războiului, armata românească va intra în acţiune. Vom intra în Bulgaria aceasta e cert, dacă războiul e declarat început.

Bulgaria procedând cum a procedat va avea de regretat, cu atât mai mult cu cât e posibil ca, dacă se va confirma că bulgariĭ aŭ deschis atacul, Rusia să nu stea în rezervă.

Prezintă de asemenea un interes deosebit şi atitudinea ce o va lua Turcia în cazul când va reizbucni războiul.

Toată lumea aşteaptă ultimele ştirĭ cu încordare. Se pare că în cele din urmă, ceasul decisiv a sosit.

I. Fermo

oxo

LUPTELE din MACEDONIA

-- Trupele sârbeşti şi greceşti respinse pe toată linia --

Viena, 17. — **Agenţia din Atena află dela biuroul Presei următoarea depeşă din Salonic: armata bulgară a început atacul general contra forţelor greceşti şi sârbeşti. In regiunea ocupată de sârbi, depăşind linia fixată de protocol, armata bulgară a înaintat înspre Metzikovo, Bogdantze şi Gevgheli. Se crede că această din urmă localitate a fost ocupată de bulgari. Armata bulgară, trecând şi de linia fixată de protocolul greco-bulgar, lângă Panhaion, înaintează spre Eleftheras. Compania greacă din acea localitate a fost izolată.**

Un detaşament grecesc din valea Musenti, atacat, s'a retras spre Tziesi.

Despre compania izolată la Eleftheras se ştie că s'au tras 20 focurĭ de tun contra localităţeĭ la ora 6.50 eri seară.

La ora 4 dimineaţa o canonadă s'a auzit la nord de Bogdantze pe ţărmul stâng al Vardarului. Treĭ regimente bulgăreşti din Doiran au atacat avantposturile sârbeşti de pe ţărmul stâng în spre Metzikovo.

La ora 5 dimineaţa postul grecesc dela kilometrul 12 din spre Karasuli-Kilindra, a fost atacat. Postul grecesc din Nigrita a fost atacat la 8 jum. Armata bulgară a înaintat în spre lacul Bagomliţa.

*

Belgrad, 17.—**Biuroul presei află prin o depeşă din al treilea cartier general din Ueskueb că bulgariĭ au început atacul şi contra întregului front grecesc din spre Serbia. Lupta începută noaptea de bulgari pe linia în spre râul Zletovska şi până spre Iştip continuă. Amănunte nu se cunosc. Mari mase de infanterie şi artilerie iau parte la luptă din ambele părţi.**

INTREGUL FRONT SARBESC

ATACAT INTRE GHEVGHELI, MIROSLAV ŞI UESKUEB

— Trupele sârbeşti au fost respinse —

Budapesta, 17.—Corespondentul din Belgrad al ziarului „Budapesti Hirlap" anunţă următoarele:

Aieĭ circulă cu perzistenţă ştirea despre izbucnirea războiului. Ziarele apar în ediţiĭ speciale. Populaţia este enervată.

Ştirĭ din Ueskueb şi Salonic anunţă că trupele bulgare aŭ atacat întreg frontul sârbese între Ghevgheli, Miroslav şi Ueskueb alungând trupele sârbeşti.

Principele moştenitor Alexandru a sosit cu un treu special dela Ueskueb, ceea ce a produs o mare nelinişte.

Acestei vizite i se atribue o însemnătate deosebită şi este pusă în legătură cu zvonul că regele Petru va abdica, căci declarase că nu va tolera un război fratricid.

Din sursă oficială luptele nu au fost de loc desmințite.

ŞTIREA DESCHIDEREI OSTILITAŢILOR, LA BELGRAD

Belgrad, 17. — *Despre şedinţa Scupcinei se anunţă următoarele amănunte:*

După ce Passici şi-a pronunţat discursul şi pe când Ribaratz, deputat progresist vorbea, a sosit un funcţionar al ministeruluĭ de externe aducând lui Passici o telegramă.

Passici după ce a desfăcut telegrama a îngălbenit şi a predat'o colegilor săi carĭ, după ciĭrea eĭ, aŭ sărit de pe scaune şi s'aŭ retras în camera de consult unde aŭ ţinut un consiliu.

Şedinţa a fost ridicată, iar deputaţii discutaŭ în culoar situaţia.

Indignarea este colosală din causă că Bulgariĭ aŭ început războiul fără declaraţii prealabile.

Belgrad, 17. — Provoacă surprindere, că Pasicĭ, prin discursul său, judecă războiul cu foarte mult optimism.

Ştirile sosite din Uskueb referitor la atacul trupelor bulgare au produs o impresie penibilă.

Imediat după primirea telegrameĭ, Pasicĭ s'a prezentat în audienţă la regele Petru căruia a raportat asupra atacurilor bulgăreşti.

PRINCIPELE MOŞTENITOR SARB SE INTOARCE LA UESKUB

Belgrad, 17. — Principele moştenitor şi principele George se întorc azi noapte la Uskub.

TRUPELE GRECEŞTI ŞI SARBEŞTI AU FOST RESPINSE

Atena, 17.—**Trupele bulgare au atacat trupele greceşti şi sârbeşti pe întreaga linie silindu-le să se retragă.**

MISCAREA FLOTEI GRECEŞTI

Atena, 17. — *Regele a plecat la Salonic. Flota a primit ordin să plece de urgenţă la Tsaghezi şi Eleftheras.*

O PETIŢIE A BULGARILOR CATRE REGELE FERDINAND

Sofia, 17. — Mai mulţi bulgari aŭ înaintat regeluĭ Ferdinand o petiţie în care îl roagă să fie mai energic, căci numaĭ aşa se vor putea menţine drepturile Bulgarieĭ.

Memoriul se sfârşeşte astfel. Se alungăm pe duşmani de pe teritoriile ce nu li se cuvin.

oxo

MARELE INCENDIU DIN STAMBUL

Constantinopol, 17.—In Stambul, nu departe de Poartă, a izbucnit un incendiu care amenință a lua proporţii. Casa ministeruluĭ de interne a fos distrasă de incendiu.

Declaraţiile lui Pasicĭ în Scupştină

— Serbia primeşte arbitrajul Rusieĭ —

Belgrad, 17.—Scupştina.— D. Ribaratz naţionalistĭ, motivează interpelarea sa relevând că a sosit ultima clipă spre a hotărî dacă conflictul sârbo-bulgar trebue să capete o soluţiune prin anexarea teritoriilor cucerite saŭ prin arbitrajul Rusieĭ.

D. Pasicĭ, ministrul preşedinte, răspunzând celor treĭ interpelărĭ depuse, a făcut un istoric al conflictului dela data ultimului său expozeu ţinut acum o lună în Scupştină. Guvernul sârbesc s'a pus atunci din punctul de vedere că tratatul de alianţă sârbo-bulgar trebue să sufere a revizuire şi că o soluţiune pe pacifică poate fi obţinută mai sigur şi mai uşor prin împărţirea de comun acord între aliaţi a teritoriilor cucerite. In loc de a răspunde la această propunere, Bulgaria a suggerat ideia întrevederei din Zaribrod, unde conferinţa celor patru miniştri preşedinţi a fost hotărâtă.

Demisia cabinetului bulgar Ghesov care a urmat imediat în urmă a produs o impresiune deprimată pentru că manifesta evident tendinţa Bulgarieĭ de a preveni o soluţiune pacifică. Atunci a intervenit împăratul Rusieĭ prin autograful cunoscut. Guvernul sârb propunând demobilizarea, a dat o nouă dovadă a iubireĭ sale de pace. Totuşi de vreme ce Bulgaria a respins această propunere şi a refuzat cu energie revizuirea tratatului sârbo-bulgar, guvernul sârb a trebuit să insiste din nou asupra necesităţeĭ ţinereĭ conferinţeĭ celor patru prim miniştri.

Faţă de această atitudine contrarie, guvernul rus a invitat pe guvernul sârbesc să participe la conferinţa din Petersburg şi să primească arbitragiul rus. Guvernul sârbesc a dat urmare acestei invitaţiuni sub rezerva ca arbitragiul să se facă pe o bază largă. De către Rusia s'a răspuns că împăratul Rusieĭ nu poate admite nicĭ o rezervă. In consecinţă s'a impus necesitatea de a se lua o nouă atitudine relativ la chestia arbitragiului.

Punctul de vedere al guvernului sârbesc este că războiul a fost făcut împreună de aliaţi şi că teritoriile cucerite le-au fost concedate în comun. De altă parte Grecia este interesată la soluţia conflictului sârbo-bulgar în acelaş grad cum şi Serbia e interesată la soluţia conflictului greco-bulgar. (Aprobări). Iată pentru ce conflictele actuale nu pot căpăta o soluţiune decât împreună. Acele puncte carĭ nu ar putea fi transate în comun, ar urma să fie supuse arbitragiului rus.

Dacă nu mă înşel, a zis d. Pasicĭ, acelaş chip de a vedea îl au şi cercurile competinte din Rusia şi străinătate.

Guvernul sârbesc obţinând convingerea că arbitragiul rus se va face pe o bază largă şi că conflictul sârbo-bulgar va fi discutat simultan cu cel greco-bulgar, a hotărât că arbitragiul Rusieĭ poate fi primit. Punctul de vedere al Serbieĭ a fost expus în notele schimbate cu Bulgaria precum şi în memoriul ce se supune guvernuluĭ rus. Guvernul sârbesc, consimţind la arbitragiu, şi-a păstrat punctul de vedere fixat în ultimul său expozeu. (Aplause pe băncile dreptei).

*

CERERILE NAŢIONALIŞTILOR SARBI

Belgrad, 17. — **Scupştina. — (Sfârşitul şedinţeĭ).** — D. Ribarac declară că naţionaliştii cer anexarea imediată a teritoriilor cucerite. Serbia se află actualmente într'o situaţie foarte favorabilă căci Grecia este de aceeaşi părere cu Serbia iar România, graţie înţelegiuneĭ regeluĭ Carol, a luat atitudine contra poftei nelimitate a Bulgarieĭ. Oratorul se teme că judecata ţarului să nu fie influenţată prin tradiţiunile păceĭ de la San Stefano. Propune un ordin de zi exprimând speranţa că guvernul va depune de urgenţă proectele de legi relative la anexarea teritoriilor cucerite.

D. Pavel Marinkovicĭ, progresist, protestă cu violenţă contra limbagiuluĭ unui ziar bulgar care a declarat că sârbii, la Adrianopol, aŭ făcut Turciei serviciul de spioni. (Se strigă: Ruşine!) Poporul sârb se încredinţează mai de grabă armateĭ sale învingătoare de cât neîndemânăreĭ d-luĭ Pasicĭ. Serbia nu va ceda o palmă de pământ din valea Vardarului.

*

Belgrad, 17. — *In timpul uneĭ suspendări a şedinţeĭ de eri au sosit ştirile despre noi atacuri ale armateĭ bulgare provocând o indignare generală. Aceste atacuri se consideră ca începutul războiului.*

La reluarea şedinţeĭ deputatul Draskovicĭ, tânăr radical, cere o procedare energică contra Bulgarieĭ care voeşte acum să turbure echilibrul, fapt pe care Serbia nu-l poate admite. Valea Vardarului este de un interes vital pentru Serbia. Oratorul propune un ordin de zi spunând că Skupştina, reînoind declaraţia că interesele vitale ale Serbieĭ fixate în ultima rezoluţiune nu trebuesc sacrificate, ia cunoştinţă de răspunsul d-luĭ Pasicĭ.

D. Loaicvicĭ declară că socialiştii sunt contra unuĭ războiu şi pentru o confederaţiune republicană a tutulor statelor balcanice.

D. Iovanovicĭ, ministrul cultelor, respinge acuzările de slăbiciune făcute guvernuluĭ. Oratorul vorbind şi de chestii interne opoziţia protestează şi părăseşte sala de şedinţe. Ministrul declară că criticile aduse contra unuĭ arbitragiu al Rusieĭ sunt nejustificate. Politica rusă actuală nu se bazează pe tratatul din San-Stefano ci pe alianţa balcanică.

oxo

Trupele bulgare

au ocupat Ghewgheli

Salonic, 17. — **O luptă a început azi dimineaţă între sârbi şi bulgari lângă Ghevgheli. Aŭ participat la luptă patru regimente. Se afirmă din loc competinte că trupele bulgare aŭ ocupat Ghevgheli azi dimineaţă după ce trupele sârbeşti s'aŭ retras faţă de numărul covârşitor al trupelor bulgare.**

oxo

DEZARMAREA

trupelor bulgare din Salonic

Salonic, 17. — *Generalul Hesapcief a plecat. Trupele bulgare ce se mai află aci au primit invitarea din partea autorităţilor militare greceşti să depună armele. Măsurile de siguranţă au fost sporite.*

*

Salonic, 17.—**Grecii aŭ înconjurat trupele bulgare în cartierul lor şi le au dezarmat. Populaţiunea e neliniştită.**

oxo

ATITUDINEA

presei austriace faţă de noua situaţie

Viena, 17. — Ziarul „N. Fr. Presse" scrie: In noul războĭ din Balcani, a cărui izbucnire, după ştirile sosite azi, numaĭ cu greu va mai putea fi evitată, o înţelegere între România şi Bulgaria, din punctul de vedere al războiuluĭ european devine o necesitate, căci urmările vor fi dezastruoase în cazul când România va fi şi ea atrasă în acest războĭ.

România va face o mare greşală, dacă se va pune în serviciul tripleĭ înţelegeri. Ea poate învăţa din trecut ce soartă are „Maurul, după ce şi-a făcut datoria". Pe de altă parte guvernul bulgar întreprinde un războĭ riscat, dacă nu va satisface cererile româneşti formulate la conferinţa dela Petersburg.

Bulgaria ştie acum pentru ce luptă, şi o învingere a aliaţilor nu va servi de cât Puterilor tripleĭ înţelegeri.

Mai târziu Bulgaria tot va trebui să caute a câştiga amiciţia poporuluĭ român. Pericolul coaliţieĭ contra Bulgarieĭ în Balcanĭ nu va înceta şi cabinetul din Sofia trebue să se fereaască ca să nu aibă şi în poporul român un duşman de temut.

Viena, 17. — *Ziarul „N. Fr. Presse" scrie:*

După cum se asigură în cercurile diplomatice de aci, luptele carĭ au început între bulgarĭ şi vechiĭ lor aliaţi, au produs o schimbare fundamentală a situaţieĭ, de oare ce din ştirile sosite până acum se pare că bulgariĭ au fost atacaţi.

Dacă faptul se adevereşte atunci România se va mărgini a aduce la îndeplinire mobilizarea pregătită. Dacă Bulgaria ar fi luat ofensiva atunci armata română ar fi intrat de sigur în Bulgaria.

De oare ce însă, Serbia şi Grecia au răspunderea acestuĭ nou războĭ, pe care România voia să-l evite, România nu va avea o atitudine agresivă faţă de Bulgaria.

Cert este însă că Bulgaria, cu preţul orĭ căror sacrificiĭ va trebui să încerce a ajunge la o înţelegere cu România.

oxo

NOTA GUVERNULUI BULGAR CATRE REPREZENTANŢII DIN STRAINATATE

Sofia, 17.— *Guvernul bulgar a trimis reprezentanţilor săi din străinătate următoarea notă:*

Comandantul trupelor din Macedonia raportează că trupele greceşti au atacat poziţiile noastre la Vespera iar cele sârbeşti la Hatovo. Intre aceste localităţi se mişcă forţe duşmane considerabile.

Aceste atacuri efectuate în acelaş timp urmăresc un plan comun şi voesc să ne provoace, cu gândul că fiind răbdătorĭ vom da îndărăt. Regretăm foarte mult că suntem provocaţi chiar când lichidarea teritoriilor cucerite este aproape definitiv stabilită. Aceĭ carĭ cred, că ne vom perde răbdarea se înşală, luptele însă sunt de regretat căci nu servesc la nimic.

Pentru toate aceste motive guvernul bulgar îşi rezervă dreptul de a decide conform împrejurărilor.